ISSN 1831-0109

European Union Agency for Fundamental Rights
Agentur der Europäischen Union für Grundrechte
Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter

Verksamheten under 2007

European Union Agency for Fundamental Rights
Agentur der Europäischen Union für Grundrechte
Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter

Verksamheten under 2007

Europe* Direct *är en tjänst som hjälper dig att få svar på dina frågor om Europeiska unionen

Gratis telefonnummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer eller avgiftsbelägger dem.

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet via Europa-servern (http://europa.eu).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, 2009

ISBN 978-92-9192-240-6

© Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, 2009
Kopiering tillåten, utom för kommersiellt bruk, med angivande av källan.

Printed in Belgium

Tryckt på icke klorblekt papper

Förord

Copyright: FRA/Wolfgang Vogelhuber.

Anastasia Crickley,
Styrelseordförande för FRA.

Constantinos Manoloupolos
Tillförordnad direktör för FRA.

Händelseutvecklingen under 2007 har återigen visat att Europas samhällen och politiska ledare med kraft måste fortsätta att bekämpa de orättvisor och rasistiska brott och den sociala utestängning som samhällets missgynnade grupper drabbas av. Det har varit ett intensivt år för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) som under 2007 efterträdde Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet (EUMC). Byråns arbete har främst inriktats på insamling och analys av sekundärdata, forskning, kommunikation och samarbete för att hjälpa EU att utforma effektiv politik och effektiva strategier.

Den 15 februari 2007 antog rådet förordning (EG) nr 168/2007 om inrättande av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter. Byrån inledde sin verksamhet den 1 mars 2007. Utvecklingen speglar de politiska beslutsfattarnas ökade medvetenhet om vikten av att samla in tillförlitliga uppgifter, utveckla hållbara jämförande analyser och genomföra transnationell forskning om grundläggande rättigheter vid utformningen av evidensbaserad politik och åtgärder. Genom att byråns forskningsarbete utökas till att även omfatta andra frågor än rasism och därmed sammanhängande intolerans kommer EU att få ny och samlad information om andra viktiga frågor som rör grundläggande rättigheter.

Omvandlingen av EUMC till Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter ger också möjlighet att begrunda och utvärdera tidigare verksamheter, som även under 2007 haft stor betydelse för politiken mot rasism. Byrån har bidragit till att öka medvetenheten om den diskriminering och främlingsfientlighet som förekommer i EU:s medlemsstater. Byråns rapporter har i viss mån gjort det möjligt att jämföra situationen i olika EU-länder och har belyst en utveckling som pågått under många år i länderna. Slutsatserna och yttrandena från dessa rapporter har påverkat EU:s politiska beslutsprocess och bidragit till Europaparlamentets, rådets och kommissionens arbete. Det civila samhället har med hjälp av slutsatserna i rapporterna kunnat uppmärksamma rådande orättvisor och ställa krav på berörda aktörer att agera.

Men byråns arbete består även i att fokusera på positiva händelser och visa praktiska lösningar på många av de problem som vissa uppfattar som svårlösta. På så sätt försöker byrån visa EU:s politiska beslutsfattare att politik och åtgärder för icke-diskriminering inte bara utgör önskemål och krav i EU:s direktiv, utan också är genomförbara och innebär praktiska fördelar för samhället som helhet.

Europas viktigaste utmaning inför framtiden är att främja ett samhälle som inkluderar alla och som bygger på respekt för mångfald, likabehandling och grundläggande rättigheter för alla. Vi är övertygade om att byrån genom dess nya mandat kan fortsätta med EUMC:s arbete och intensifiera sitt stöd för ett Europa som vi alla är delaktiga i och som vi alla är stolta över.

Vi vill tacka styrelsen och byråns personal för deras stöd och engagemang och det viktiga arbete de utfört.

Anastasia Crickley,
Styrelseordförande

Constantinos Manoloupolos,
Tillförordnad direktör för FRA

Innehållsförteckning

Vad är FRA och hur fungerar den? 7
- Inrättandet av byrån 7
- Byråns roll 9

Forskning och insamling av sekundärdata 11
- Uppgiftsinsamling på nationell nivå 13
- Att engagera kandidatländerna: projektet Raxen_CT 14
- Att genomföra forskning och förbättra uppgifternas jämförbarhet 15
- Uppgifternas jämförbarhet 17
- Att utveckla dokumentationsresurser för allmänheten 18

Att stödja effektiva politiska åtgärder mot rasism och främja de grundläggande rättigheterna 19
- Samarbete med EU:s institutioner, medlemsstater och andra intressenter 20
  - Samarbete med Europaparlamentet 20
  - Samarbete med Europeiska kommissionen 21
  - Samarbete med rådet och medlemsstaterna 21
  - Samarbete med mellanstatliga organisationer 22
  - Samarbete med Europarådet 22
  - Samarbete med Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) 23
  - Samarbete med Förenta nationerna 24
- Att påverka särskilda politiska frågor 24
  - Muslimska befolkningsgrupper 24
  - Den romska befolkningsgruppen 24
  - Övrigt arbete 25

Samarbete och insatser för att öka medvetenheten 26
  - Samarbete med det civila samhället 26
  - Europeisk rundabordskonferens 27
  - FRA:s deltagande i evenemang med det civila samhället 27
  - Samarbete med gemenskapens byråer och andra 27
- Att öka medvetenheten 27
- Allmän information och kommunikation 28
  - Lansering av en byrå för grundläggande rättigheter 28
  - Equal Voices och FRA:s nyhetsbrev 29
  - Samarbete med medier 29
  - FRA:s webbplats (http://fra.europa.eu) 30

BILAGOR 31
Styrelsens sammansättning och personal 31
Styrelsen 31
Direktionen 32
Direktör 33
FRA:s personal 33
Ekonomi och redovisning 36
Inkomster 36
Utgifter 36
Publikationer 2007 38
Evenemang och möten som organiserats av FRA under 2007 41
Evenemang och möten där FRA deltagit under 2007 43
De mest nedladdade FRA-publikationerna under 2007 44

Vad är FRA och hur fungerar den?

Inrättandet av byrån

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) ([1]) är en av EU:s byråer som inrättats för att stödja EU:s institutioner och EU:s medlemsstater i genomförandet av EU:s lagstiftning. Genom byråerna möjliggörs geografisk decentralisering och behovet av att kunna hantera nya rättsliga, tekniska och vetenskapliga uppgifter tillgodoses.

Respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter är ett gemensamt värde som alla EU:s medlemsstater delar. I artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen föreskrivs det att unionen ”skall som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner”.

Grundläggande rättigheter är därför den grund EU vilar på. Att skydda och främja dem är ett av de viktigaste målen med den europeiska integrationen. Det finns flera verktyg för att skydda dessa rättigheter. Ett av de mest välkända är stadgan om de grundläggande rättigheterna som tillkännagavs av EU:s ledare i december 2000 och som avspeglar rättigheterna såsom de särskilt framgår av medlemsstaternas gemensamma författningstraditioner och internationella förpliktelser, Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och rättspraxis vid Europeiska gemenskapernas domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. I stadgan anges att Europas medborgare är fast beslutna att dela en fredlig framtid som bygger på gemensamma värden i en europeisk union som bygger på ”de odelbara och universella värdena människans värdighet, frihet, jämlikhet och solidaritet samt på den demokratiska principen och rättstatsprincipen”.

I december 2003 beslöt Europeiska rådet att utvidga mandatet för Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet och omvandla det till en byrå för grundläggande rättigheter. Genom detta beslut avslutades en långvarig debatt där många intressenter uttryckte sitt stöd för inrättandet av en sådan byrå. I juni 1999 föreslog Europeiska rådet i Köln att man skulle undersöka behovet av att inrätta en byrå för mänskliga rättigheter och demokrati. Detta förslag stöddes av Europaparlamentet. Efter ett omfattande offentligt samråd ([2]), utfärdade Europeiska kommissionen ett förslag om en byrå för grundläggande rättigheter i juli 2005. Den 15 februari 2007 antog rådet slutligen förordning (EG) nr 168/2007 om

([1]) FRA inrättades genom rådets förordning (EG) nr 168/2007 av den 15 februari 2007 (EUT L 53, 22.2.2007, s. 1), nedan kallad förordningen.

([2]) Europeiska kommissionen inledde ett offentligt samråd genom ett meddelande som lades fram den 25 oktober 2004. Den 25 januari 2005 vidareutvecklade kommissionen det offentliga samrådet genom en offentlig utfrågning som inleddes av Franco Frattini, Europeiska kommissionens vice ordförande, Luc Frieden, Luxemburgs justitieminister och Jean-Louis Bourlanges, ordförande för Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter, samt rättsliga och inrikes frågor.

inrättande av Europeiska unionens byrå för mänskliga rättigheter i Wien i Österrike. Vid öppnandet av byrån den 1 mars 2007 i Wien deltog Europeiska kommissionens ordförande och vice ordförande, Österrikes förbundskansler och utrikesminister, Tysklands justitieminister och Europarådets generalsekreterare.

Kommissionens ordförande José Manuel Barroso sa följande: ”Europeiska kommissionen har till fullo tagit ställning för att främja respekten för grundläggande rättigheter på EU-nivå. Inrättandet av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter är ett led i arbetet med att förse Europeiska unionen med de sakkunskaper som behövs för att med framgång bekämpa diskriminering. När byrån är fullt verksam tror jag att den kommer att utgöra en värdefull resurs för kommissionen och andra EU-institutioner. Jag ser byrån som ett komplement snarare än en konkurrent till sådant arbete som utförs på annan plats.”

Även vice ordförande Frattini välkomnade Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter: ”Vi måste främja grundläggande rättigheter för att få ett Europa som vi alla kan vara stolta över. Ett Europa som präglas av rik mångfald, där människor är integrerade och lever sida vid sida och där särbehandling på grund av kön, ras och andra orsaker motverkas. Europeiska medborgare stödjer detta. En undersökning som nyligen genomfördes visar att 73 procent av dem vill ha mer beslutsfattande på området främjande och skydd av grundläggande rättigheter. Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter kommer att bli en av de viktigaste resurserna för att åstadkomma detta.”

Byrån för grundläggande rättigheter ersätter och bygger vidare på det arbete som påbörjats av Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet. Byrån för grundläggande rättigheter kommer att vidareutveckla det arbete som centrumet för övervakning utfört och ha tre huvudsakliga funktioner: att samla in information och uppgifter, bistå Europeiska unionen och dess medlemsstater med rådgivning och främja dialogen med det civila samhället för att öka medvetenheten om de grundläggande rättigheterna.

Under 2007 genomförde byrån förberedelser inför sin utökade roll, och i början av 2008 antog rådet ett flerårigt ramprogram där de exakta områdena för byråns verksamhet 2007–2012 angavs. Styrelsen utsåg byråns direktör. Under 2007, innan det fleråriga ramprogrammet inrättats, inriktade byrån sitt arbete på att bekämpa rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans och förberedde sig inför sin utökade roll. Dessutom påbörjade den forskning på områdena diskriminering på grund av sexuell läggning och barns rättigheter på särskild begäran av Europaparlamentet och Europeiska kommissionen. Detta diskuteras ytterligare i avsnittet om forskningsarbete.

Byråns roll

Syftet med byrån är att förse gemenskapens och medlemsstaternas berörda institutioner och myndigheter med hjälp och expertkunskaper om grundläggande rättigheter vid genomförande av gemenskapsrätten och att stödja dem vid vidtagandet av åtgärder och utformning av lämpliga tillvägagångssätt. För att uppnå detta mål kommer byrån att utveckla sin verksamhet när det gäller följande huvudsakliga uppgifter:

- Samla in, analysera och sprida objektiva och tillförlitliga uppgifter.
- Utveckla metoder och normer för att förbättra uppgifternas jämförbarhet och tillförlitlighet.
- Bedriva och främja forskning och studier på området grundläggande rättigheter.
- Utarbeta och offentliggöra slutsatser och yttranden om särskilda ämnen på eget initiativ eller på begäran av Europaparlamentet, rådet eller kommissionen.
- Främja dialogen med det civila samhället.

Byråns utför sina uppgifter med beaktande av det årliga arbetsprogram som utarbetas utifrån ett flerårigt ramprogram som sträcker sig över fem år och som antogs av rådet efter samråd med Europaparlamentet den 28 februari 2008. I enlighet med grundförordningen ska byråns arbete även fortsättningsvis omfatta fenomenen rasism, främlingsfientlighet och antisemitism som väsentliga faktorer för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

FRA har ett nära samarbete med andra institutioner och organ som arbetar på både nationell nivå och EU-nivå och kommer att stärka samarbetet med Europarådet ytterligare. FRA kommer dessutom att aktivt engagera det civila samhället genom skapandet av en plattform för grundläggande rättigheter.

Byrån utgörs av följande fyra enheter:

- En direktör som ansvarar för att leda det dagliga arbetet på byrån och för utformning och genomförande av dess årliga arbetsprogram.
- En styrelse som ansvarar för att se till att byrån fungerar effektivt och ändamålsenligt och för utarbetandet av förslag till budget och årligt arbetsprogram och för övervakningen av deras genomförande.
- En direktion som bistår styrelsen.
- En vetenskaplig kommitté som ansvarar för den vetenskapliga kvaliteten på byråns arbete.

FRA:s geografiska räckvidd omfattar EU och dess 27 medlemsstater. Dessutom kan kandidatländerna delta som observatörer efter ett beslut av det behöriga associeringsrådet där art, omfattning samt former för deltagande i byråns verksamhet fastställs. Rådet får, med enhällighet och på förslag av kommissionen, besluta att inbjuda ett land med vilket Europeiska gemenskapen har slutit ett stabiliserings- och associeringsavtal att delta i byrån som observatör.

Forskning och insamling av sekundärdata

Då byrån hette EUMC var arbetet inriktat på rasism och främlingsfientlighet. I och med att EUMC under 2007 omvandlades till FRA utvidgades dess mandat gradvis till att även omfatta andra frågor som rör grundläggande rättigheter. Detta skedde på begäran av Europaparlamentet och Europeiska kommissionen.

En av byråns viktigaste uppgifter är att sammanställa uppgifter och information på nationell nivå för att kunna utarbeta jämförande analyser som bidrar till att öka kunskaperna om rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans. Detta har byrån framför allt försökt uppnå genom att höja kvaliteten på de uppgifter och den information som finns tillgänglig på EU-nivå för att främja välunderrättat, evidensbaserat och därmed effektivare beslutsfattande. Dessa uppgifter och denna information ligger till grund för en stor del av byråns jämförande forsknings- och analysarbete. Byråns uppgifter och information lagras i den internationellt tillgängliga databas som riktar sig till organisationer inom och utanför EU.

Byrån har utvecklat en kunskapsbank som bygger på uppgifter och information som tidigare inte fanns tillgängliga på EU-nivå. Som framgår av övriga avsnitt i rapporten har uppgifterna och informationen liksom de metoder FRA använder för att samla in dessa påverkat utformningen av andra internationella organisationers uppgiftsinsamling och bidragit till att etablera normer för uppgiftsinsamling på nationell och internationell nivå. FRA har fortsatt att verka för att förbättra riktlinjerna för uppgiftsinsamling och uppmärksamma de politiska beslutsfattarna på fördelarna med insamlingen. Som framgår av informationen nedan har FRA under 2007 varit aktivt inom ett flertal områden och samlat in uppgifter om rasdiskriminering inom arbetsmarknad, utbildning och boende. FRA har även övervakat utvecklingen inom lagstiftning och gett en samlad bild av situationen för rasistiska våldshandlingar och brott. Frågan om hälsovård blev ett nytt tematiskt område under 2007. Sammanlagt har resultatet av denna uppgiftsinsamling erbjudit EU en värdefull jämförande översikt och analys av situationen.

I byråns förordning anges att de sekundärdata som samlas in ska vara ”objektiva, tillförlitliga och jämförbara”. Uttrycket ”objektiv” anger att informationen ska samlas in med så hög vetenskaplig noggrannhet som möjligt och i enlighet med normerna för de samhällsvetenskapliga metoderna. Uttrycket ”tillförlitlig” kan tolkas på flera olika sätt. I en tolkning beskrivs uttryckets vardagliga användning medan en annan tolkning har en mer specifik betydelse inom samhällsvetenskapen. Enligt den vanligaste användningen av ordet betraktas uppgifterna som ”tillförlitliga” om de är korrekta och inte ger en vilseledande bild av det som beskrivs. Inom den samhällsvetenskapliga litteraturen handlar begreppet ”tillförlitlighet” inom forskning emellertid om upprepningsbarhet, dvs. antagandet att en forskningsstudie som upprepas med samma villkor på ett liknande urval deltagare kommer att ge liknande resultat varje gång. Byrån strävar efter att samla in uppgifter som är

tillförlitliga enligt båda dessa definitioner. För att kunna säkerställa att de sekundärdata som samlas in korrekt speglar det de är avsedda att beskriva förses byråns leverantörer med noggranna och gemensamma riktlinjer som ska hjälpa dem att samla in de slags uppgifter som krävs och ge information om sammanhanget så att byrån kan bedöma uppgifternas giltighet, tillförlitlighet och noggrannhet. Riktlinjerna diskuteras ingående med leverantörerna vid möten där även kurser ingår. Dessutom granskas noggrannhet och kvalitet på sekundärdata omsorgsfullt och kontrolleras av interna experter, och om sådana inte finns tillgängliga, av externa experter med specialistkunskaper.

Uttrycket ”jämförbar” innebär ett större problem än de andra två uttrycken. Det är underförstått att de enheter som jämförs är EU:s medlemsstater. Byrån har utarbetat en mängd uppgifter om medlemsstaterna som är jämförbara när det gäller att beskriva, analysera och kommentera likheter och skillnader i fråga om incidenter, politik osv. mellan medlemsstaterna. Informationen är emellertid sällan direkt jämförbar eftersom uppgifterna samlas in med olika metoder och med olika rättsliga definitioner. Byråns rapporter har bidragit avsevärt till att öka medvetenheten om behovet av att samordna medlemsstaternas administrativa förfaranden och metoder för uppgiftsinsamling samt de definitioner som används i olika medlemsstater, för att verkligen göra officiellt sammanställda uppgifter mer jämförbara. Dessa budskap sprids varje år vid seminarier och konferenser över hela EU samt vid regelbundna möten med medlemsstaternas statliga tjänstemän och parlamentspresentationer.

Som en del av denna process och för att mäta diskrimineringens utbredning och genomslag har byrån under 2007 fortsatt sitt nära samarbete med organ som Eurostat och med kommissionens arbetsgrupp för insamling av uppgifter. Ett resultat av detta är utarbetandet av *European Handbook on Equality Data*, en europeisk handbok för uppgifter om likabehandling som bygger på FRA:s erfarenheter av uppgiftsinsamling i syfte att öka medvetenheten bland politiska beslutsfattare om behovet av bättre uppgifter.

För att kompensera bristen på jämförbara statistiska uppgifter på nationell nivå började byrån gradvis utforma och genomföra allt ambitiösare forskningsprojekt där jämförbarhet var integrerat, i enlighet med vad dess personalresurser och ekonomiska resurser medgav. Forskning kan komplettera officiell statistik och åtgärda många av de problem som beskrivits ovan. Forskningsprojekt kan utformas så att de innehåller känsliga kategorier såsom ”ras” eller etniskt eller nationellt ursprung som ofta är svåra att hitta och använda i befintlig statistik. Genom forskningen kan vikten av variabler som inte syns i officiell statistik fastställas och en rad bevis på olika typer av diskriminering, dess uttryck och platser kan framkomma.

Inom byråns forskningsprojekt används en gemensam vetenskaplig metod för alla medlemsstater för att primärdata som är direkt jämförbara ska kunna utformas. Exempel på sådan forskning är undersökningen om vad majoriteten tycker om minoriteter, undersökningen om minoriteters erfarenheter av rasism och diskriminering och den pågående omfattande undersökningen om invandrares och minoriteters erfarenheter av och inställning till diskriminering.

Uppgiftsinsamling på nationell nivå

Sedan år 2000 anlitar byrån olika typer av organisationer i medlemsstaterna för att samla in uppgifter och information som används som bakgrundsmaterial för dess jämförande analyser. Dessa organisationer bildar Raxen, byråns källa till information och uppgifter på nationell nivå i frågor som rör rasism och främlingsfientlighet. Raxen består av olika organisationer, till exempel organ för likabehandling, institut för mänskliga rättigheter, forskningscentrum vid universitet och antirasistiska icke-statliga organisationer. Raxen är unik och banbrytande när det gäller att systematiskt och utifrån gemensamma riktlinjer samla in tillförlitliga sekundärdata och information från såväl statliga som icke-statliga källor. Nationella kontaktpunkter utses genom en internationell anbudsinfordran och anlitas av byrån för att tillhandahålla uppgifter och information i ett flertal format vid olika tidsintervaller. De har ett nära samarbete med andra viktiga aktörer på nationell nivå för att se till att insamlingen av uppgifter blir omfattande. Byrån samordnar och övervakar noga Raxens arbete och verksamhet genom möten, utbildning och regelbunden kommunikation via e-post och telefon.

Raxens uppgiftsinsamling omfattar främst etnisk diskriminering inom arbetsmarknad, utbildning och boende. Under 2007 infördes uppgiftsinsamling på området diskriminering inom hälsovården. I rapporterna på nationell nivå behandlas även utvecklingen när det gäller lagstiftning mot diskriminering samt officiella och inofficiella uppgifter om rasistiska våldshandlingar och brott, med särskild tyngdpunkt på antisemitism och islamofobi. Rapporterna innehåller dessutom exempel på god praxis och positiva initiativ från statligt håll och från det civila samhället i syfte att bekämpa rasism.

Under 2007 har Raxen regelbundet bidragit med bakgrundsmaterial till byrån via ett antal olika rapporteringsverktyg:

- Raxens rapporter med insamlade uppgifter som användes som huvudsakligt bakgrundsmaterial vid utarbetandet av byråns rapport om rasism och främlingsfientlighet i EU:s medlemsstater och årsrapporten för 2008. Materialet används även i Infobase.

- Raxen-bulletinerna, som under 2007 sammanställdes varannan månad och innehöll rapporter om den politiska utvecklingen, viktiga undersökningar och forskning, statistik och annan information som tagits med i FRA:s nyhetsbrev, användes även för att uppdatera den tillgängliga informationen i Infobase.

- I slutet av 2007 utarbetades två kompletterande rapporter om situationen när det gäller främlingsfientlighet och zigenarfientlighet i Italien och Rumänien som bakgrundsmaterial för vidare forskning och analys.

Utifrån de sekundärdata som systematiskt samlats in och analyserats sedan år 2000 och för att kunna bedöma utvecklingen av rasism och främlingsfientlighet över tiden, samt EU-politik och nationell politik för att bekämpa dessa tendenser, utarbetade och publicerade byrån under 2007 översiktsrapporten *Trends and Deve-*

lopments 1997–2005: Combating Ethnic and Racial Discrimination and Promoting Equality in the European Union (Trender och utveckling 1997–2005. Bekämpning av etnisk diskriminering och rasdiskriminering och främjande av likabehandling inom EU). Denna publikation ger en unik och kortfattad översikt över fleråriga trender när det gäller kampen mot rasism inom EU.

Under 2007, sedan byråns mandat utökats till att omfatta andra grundläggande rättigheter och för att förbättra FRA:s kapacitet när det gäller rättslig analys och insamling av juridiska uppgifter, däribland statistik och rättsfall, inrättades en grupp rättsliga experter med namnet Fralex (Fundamental Rights Agency Legal Experts) som består av grupper i varje medlemsstat som snabbt kan utarbeta högkvalitativa rättsliga rapporter som kan användas som bakgrundsmaterial för byråns jämförande analyser. Experterna utsågs och anlitades utifrån en anbudsinfordran som gällde välkvalificerade rättsliga experter på området grundläggande rättigheter för alla EU:s medlemsstater som ska förse byrån med rättsliga undersökningar och relevanta juridiska uppgifter såsom statistik och rättspraxis.

I slutet av 2007 började de rättsliga experterna förbereda sitt arbete om befintliga rättsliga instrument på nationell nivå och EU-nivå och deras effektivitet när det gäller homofobi och diskriminering på grund av sexuell läggning. Den rättsliga analysen kommer att påverka ett av byråns största pågående projekt, en jämförande undersökning om situationen när det gäller homofobi och diskriminering på grund av sexuell läggning inom EU.

Att engagera kandidatländerna: projektet Raxen_CT

Under 2006 genomförde byrån projektet Raxen_BR, som finansierades av GD Utvidgning i syfte att stödja kapaciteten att samla in uppgifter och att rapportera hos det civila samhällets organisationer i kandidatländerna Bulgarien och Rumänien. På så sätt kunde byrån omedelbart helt och fullt införliva de nya EU-medlemsstaterna i uppgiftsinsamlingen genom att anlita organisationer som nationella kontaktpunkter för dessa två länder.

Under 2007 engagerade sig FRA i ett liknande projekt som även detta finansierades av GD Utvidgning. Projektet Raxen_CT hade två syften. Det ena var att förbättra expertkunskaperna och erfarenheten hos det civila samhällets lokala organisationer i Kroatien och Turkiet när det gäller uppgiftsinsamling och rapportering om frågor som rör rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans. Det andra var att utveckla kapaciteten hos dessa organisationer genom insatser för ökad medvetenhet, utbildning och kapacitetsuppbyggnad i syfte att skapa bättre förståelse för EU:s politik på områdena rasdiskriminering och etnisk diskriminering. Inom ramen för detta anordnades två evenemang i Kroatien och Turkiet under 2007. Det första bestod av två seminarier om rådets direktiv 2000/43/EG (direktivet om likabehandling oavsett ras) som hölls i juni. Syftet var att öka kunskaperna hos det civila samhället och regeringarna i dessa länder om direktivets bestämmelser och att ge dem möjlighet att dra nytta av andra länders erfarenheter av att införliva och genomföra denna del av EU:s lagstiftning. Den

andra seminariedelen var inriktad på uppgiftsinsamling om rasism och främlingsfientlighet. Syftet med dessa seminarier var att främja kapaciteten hos lokala aktörer (dvs. ministerier, forskningscentrum, icke-statliga organisationer) när det gäller att samla in uppgifter och övervaka diskriminering och dess konsekvenser på social, politisk och institutionell nivå. Evenemangen, som genomfördes i nära samarbete med delegationer från Europeiska kommissionen, blev mycket lyckade och ett stort antal viktiga offentliga tjänstemän och andra intressenter, framför allt aktörer från det civila samhället, deltog. Förfarandena och andra viktiga dokument publicerades dessutom på såväl engelska som de nationella språken.

Kandidatländernas framtida deltagande i byråns arbete och respektive metoder för detta kommer att fastställas genom ett beslut av behörigt associeringsråd. Ett sådant beslut håller för närvarande på att utarbetas.

Att genomföra forskning och förbättra uppgifternas jämförbarhet

Bristen på jämförbara uppgifter illustreras ständigt genom insamlingen av sekundärdata. För att förbättra jämförbarheten och utveckla nya datakällor har byrån under 2007 tagit initiativ till flera forskningsprojekt som genererar ursprungliga och jämförbara primärdata om rasism och diskriminering.

Under 2007 slutfördes det lyckade pilotprojektet om utvalda invandrares och etniska minoriteters erfarenheter av brottslig diskriminering i sex medlemsstater. Utifrån de lärdomar byrån dragit av detta pilotprojekt anordnade man i slutet av 2007 en omfattande undersökning om diskriminering i EU där man undersökte erfarenheter och inställning hos invandrare och andra minoriteter. Syftet med projektet är att fånga upp de grupper som är mest utsatta för brottslig diskriminering, däribland incidenter där ras, etnicitet eller religion är den bakomliggande orsaken. Objektivitet, tillförlitlighet och jämförbarhet är de tre viktigaste funktionerna i undersökningen som följer den metod som utarbetades av ICVS (International Crime Victims Survey) 1989 av FN. Ett av de viktigaste syftena med undersökningen är att när det är möjligt se till att dess resultat kan jämföras med resultaten i befintliga undersökningar om majoritetsbefolkningar (eller icke minoritetsbefolkningar). Även om undersökningens resultat har möjliggjort jämförelser av slutsatser mellan olika minoritetsgrupper i olika medlemsstater är det även användbart att genomföra jämförelser med majoritetsbefolkningen så att minoriteternas svar inte anges för sig. På så sätt blir det möjligt att se var det finns slående likheter eller skillnader i medlemsstaterna mellan majoritetsbefolkningens och minoritetsbefolkningens svar och att framhäva var politiska åtgärder måste sättas in i särskilda medlemsstater. Undersökningen kommer att slutföras i slutet av 2008 och kommer att omfatta en rad frågor, bland annat medvetenhet om rättigheter (framför allt direktivet om likabehandling oavsett ras), erfarenheter av diskriminering och incidenter, oro för brottslighet i allmänhet och våldshandlingar och trakasserier i synnerhet, erfarenhet av brott och utförlig information om incidenter samt erfarenheter av brottsbekämpning.

I juni 2007 bad Europaparlamentet byrån ([3]) att utarbeta en jämförande rapport om situationen när det gäller homofobi och diskriminering på grund av sexuell läggning inom EU. Syftet med rapporten är att bistå Europaparlamentet i diskussioner om behovet av ett direktiv som omfattar alla grunder för diskriminering som anges i artikel 13 i EG-fördraget för alla områden som det hänvisas till i direktivet om likabehandling oavsett ras (2000/43/EG), dvs. utbildning, social trygghet, hälso- och sjukvård samt tillgång till varor och tjänster. Dessutom utgör rapporten ett värdefullt bidrag till den konsekvensbedömning som genomförs av Europeiska kommissionen i syfte att utforska möjligheten att lägga fram ett förslag till ett direktiv som omfattar dessa områden. Projektet innebär att insamlingen av officiella och inofficiella uppgifter på nationell nivå i alla EU-medlemsstater och jämförande analys på EU-nivå från tidigare år och innevarande år är nödvändig för att möjliggöra en god förståelse av de aktuella frågorna. Inom ramen för projektet genomförs även jämförande undersökningar av befintliga relevanta rättsliga instrument, juridiska uppgifter och rättspraxis på både nationell nivå och EU-nivå som kommer att publiceras oberoende av varandra. Slutrapporten är ett politiskt inriktat dokument där tillgängliga uppgifter och information kombineras och där även positiva åtgärder och initiativ av såväl offentliga myndigheter som det civila samhället framhävs.

På begäran av Europeiska kommissionen har byrån dessutom inlett en undersökning om indikatorer som mäter genomförande, skydd, och främjande av samt respekt för barns rättigheter inom EU. Syftet med projektet är att utarbeta en rad indikatorer för att regelbundet kunna mäta hur barns rättigheter genomförs, skyddas, respekteras och främjas i EU:s medlemsstater. Utarbetandet av dessa indikatorer kommer att baseras på en översyn av tillgängliga källor, ett strukturerat samråd med experter och viktiga intressenter och en bedömning av tillgängliga uppgiftsresurser på nationell nivå, EU-nivå och internationell nivå när det gäller jämförbarhet, luckor och andra frågor.

Som en del av dess mandat när det gäller rasism och främlingsfientlighet inledde byrån under 2007 tre projekt, som man beräknar att slutföra och publicera under 2008. Inom ramen för det första projektet, ”**Racism and social marginalisation: potential pathways to violent radicalisation**” (Rasism och social marginalisering: vägar som kan leda till våldsam radikalisering), undersöks vägar som kan leda till våldsam radikalisering, genom attitydundersökningar bland muslimska ungdomar i utvalda medlemsstater. Inom projektet undersöks förhållandet mellan rasistisk diskriminering och misshandel, social marginalisering och utvecklingen när det gäller inställning till våldsam radikalisering hos denna befolkningsgrupp. Projektet genomförs i nära samarbete med Europeiska kommissionen i syfte att komplettera dess egen kvalitativa, intervjubaserade undersökning om våldsam radikalisering. Syftet är att behandla några av de aktuella luckorna i fråga om inbördes temaområden när det gäller ungdomars erfarenheter av rasism och diskriminering, nämligen marginalisering, social utestängning och utanförskap, som samtliga stödjer använd-

([3]) Enligt artikel 4.1 c och 4.1 d samt artikel 5.3 i förordningen kan byrån på begäran av Europaparlamentet, rådet eller Europeiska kommissionen, under förutsättning att byråns ekonomiska och personella resurser tillåter det, bedriva forskning och vetenskapliga undersökningar samt offentliggöra slutsatser och yttranden om frågor utanför de temaområden som fastställs i det fleråriga ramprogrammet.

ningen av våld. Inom det andra projektet, ”**Combating ethnic profiling practices: good practice guide**” (Att bekämpa etnisk profilering: vägledning för god praxis), är avsikten att undersöka och framhäva positiva initiativ, framför allt sådana som rör partnerskap mellan flera organ för att bekämpa rasism, bistå offer och förbättra samhällsgruppernas förhållande till de behöriga offentliga myndigheterna. Inom projektet strävar man även efter att bidra till insatserna för förbättrat samarbete på EU-nivå när det gäller invandring, gränskontroll och tullar. Dessutom kommer man inom ramen för projektet att stödja insatser för att förbättra tillämpningen av mänskliga rättigheter i utbildningsinitiativ inom brottsbekämpning, framför allt Frontex och Cepols insatser för att erbjuda brottsbekämpande tjänstemän lämplig utbildning med hänsyn till utvecklingen av demokratiskt skydd i ett multietniskt europeiskt samhälle som präglas av mångfald. ”**Pilot media project**” (Pilotmedieprojektet) är ytterligare en insats för att förbättra jämförbarheten för uppgifter. Där kommer man att undersöka hur invandrare och minoriteter är representerade genom att analysera innehållet i ett urval tryckta medier i utvalda medlemsstater och ingående undersöka hur mångfaldsfrågor behandlas. Inom projektet kommer dessutom relevant utbildningsmaterial för journalister att utarbetas.

Uppgifternas jämförbarhet

Ett syfte med byråns forskningsarbete är att förbättra jämförbarheten mellan medlemsstaternas uppgifter. Satsningen på att förbättra jämförbarheten kan ske på olika nivåer. För det första är jämförande rapporter, såsom den rapport som publicerats om situationen när det gäller homofobi och diskriminering på grund av sexuell läggning inom EU, viktiga för att kartlägga vilka uppgifter som är tillgängliga i de olika medlemsstaterna, identifiera luckor, förklara varför olika företeelser inte kan jämföras samt, med utgångspunkt från beskrivande och kvalitativt material, förklara nationella skillnader och deras konsekvenser när det gäller den nuvarande bristen på jämförbara uppgifter om diskriminering i medlemsstaterna.

För det andra utarbetar och genomför byrån forskningsprojekt kring olika aspekter av rasism och diskriminering där jämförbarheten har byggts in i projekten, dvs. en gemensam metod används i de olika medlemsstaterna för att få fram jämförbara uppgifter om diskriminering. Ett exempel på detta är den undersökning om diskriminering i EU:s medlemsstater, där invandrares och andra minoriteters erfarenheter och inställning beskrivs.

För det tredje har byråns rapporter bidragit till att öka medvetenheten om behovet av att samordna medlemsstaternas administrativa förfaranden och metoder för uppgiftsinsamling samt de definitioner som används i olika medlemsstater, för att verkligen göra officiellt sammanställda uppgifter mer jämförbara. Som ett led i denna process har FRA haft ett nära samarbete med organ som Eurostat och andra berörda arbetsgrupper inom kommissionen. Byråns personal fortsätter att delta i möten med kommissionens arbetsgrupp för insamling av uppgifter för att mäta diskrimineringens utbredning och genomslag och med referensgruppen för den europeiska handboken för uppgifter om likabehandling. Det senare har lett till att *European Handbook on Equality Data* (en europeisk handbok för uppgifter om

likabehandling) ([4]), som bygger på FRA:s erfarenheter av uppgiftsinsamling i syfte att öka medvetenheten bland politiska beslutsfattare om behovet av bättre uppgifter, utarbetats.

Att utveckla dokumentationsresurser för allmänheten

Enligt förordningen ([5]) ingår det i FRA:s uppdrag att registrera och sprida forskningsresultat från medlemsstaterna, unionens institutioner samt gemenskapens och unionens organ, kontor och byråer, forskningscentrum, nationella organ, icke-statliga organisationer, tredjeländer samt internationella organisationer, inklusive Europarådets behöriga organ. Dokumenteringsverksamheten var under 2007 inriktad på uppdatering, vidareutveckling och teknisk förbättring av byråns InfoBase, som är en stor databas som innehåller uppgifter och information om EU:s samtliga medlemsstater på områdena etnisk diskriminering inom arbetsmarknad, utbildning och boende samt relevanta lagstiftningsinstrument och en översikt av situationen och statistiska uppgifter om rasistiska våldshandlingar och brott, där sådana finns tillgängliga. InfoBase innehåller även sammanställning av positiva initiativ (ett urval projekt vars syfte är att bekämpa diskriminering genom praktiska åtgärder) samt en unik uppsättning uppgifter om rättspraxis (ett urval viktiga nationella beslut och rättsfall som rör lagstiftning om diskriminering).

([4]) *European Handbook on Equality Data: Why and how to build a national knowledge base on equality and discrimination on the grounds of racial and ethnic origin, religion and belief, disability, age and sexual orientation*, Europeiska kommissionen/Arbetsministeriet i Finland, 2007.

([5]) Artikel 4.1 a i förordningen.

Att stödja effektiva politiska åtgärder mot rasism och främja de grundläggande rättigheterna

Byråns arbete med att prägla den politiska utvecklingen fortsatte under 2007 att vara inriktat på rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans. Övergången från ett organ som endast hanterar frågor om rasism till ett organ som tillhandahåller råd om mer omfattande grundläggande rättigheter kommer att ske gradvis.

En av byråns nya uppgifter är att inrätta nätverk och samarbetsmekanismer som gör det möjligt för byrån att styra sitt politiska bidrag så att det blir så effektivt som möjligt. Det hölls två inledande möten med den nya gruppen nationella sambandsmän. Dessutom krävdes en utökning av samarbetet med Europeiska kommissionens avdelningar och en förbättring av förbindelserna med nya enheter inom Europarådet. FRA imponerades av samarbetet med det civila samhället och de första mötena med de nationella institutionerna för mänskliga rättigheter om byrån (se nedan under Samarbete och insatser för att öka medvetenheten) och började sammanställa förslag inför framtida politiskt arbete som kommer att utgöra underlaget för de ämnen som hänger samman med de prioriterade tematiska områdena i det årliga arbetsprogrammet.

Byråns arbete när det gäller att bidra till den politiska utvecklingen var främst inriktat mot EU och framför allt Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Regionkommittén. I byråns årsrapport och dess forskningsresultat framhävdes ett flertal frågor som rör direktiven om likabehandling oavsett ras, situationen för romer och resande folk, de muslimska befolkningsgrupperna, rasistiska brott och rättssystemet, medierna och frågor som rör kulturell mångfald och behovet av mer sammanhängande och samordnade statliga åtgärder på nationell nivå. Därför följde byrån upp dessa frågor inom EU.

Byrån fortsatte sitt samarbete med Regionkommittén via nätverket för lokalsamhällen. Nätverket för lokalsamhällen består av Regionkommittén och handläggare från städerna Århus (Danmark), Antwerpen (Belgien), Bradford (Storbritannien), Genk (Belgien), Mannheim (Tyskland), Nantes (Frankrike), Sheffield (Storbritannien), Rotterdam (Nederländerna) och Turin (Italien). Under 2007 koncentrerade sig nätverket framför allt på sammanhållningen inom befolkningsgrupperna och behoven hos de muslimska befolkningsgrupperna.

Förutom arbetet inom EU fortsatte byrån att samarbeta även med Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Frågor såsom diskriminering av romer och resande folk, rasistiska brott, polisens svarsåtgärder och islamofobi behandlades. Byrån deltar i mötena med mellanstatliga organisationer, vilket innebär en garanti för att åtgärder och verksamhet som rör gemensamma frågor samordnas, att dubbelarbete undviks, att mervärde eftersträ-

vas och att verksamheten är mer sammanhängande både strategiskt och i fråga om prioritering.

I flera dokument från EU:s institutioner och nationella regeringar hänvisas det till byråns arbete, vilket innebär att det bidrar till den politiska utvecklingen på ett påtagligt sätt, men det kan även påverka den politiska utvecklingen på konceptstadiet. Den inverkan byråns arbete har märks rent generellt genom att uppgiftsinsamling blivit en del av de nationella regeringarnas utarbetande av politik, att byråns uppgifter används för att fatta politiska beslut och att god praxis och positiva initiativ som byrån uppmärksammat i dess förslag till åtgärder och tillvägagångssätt delas av olika aktörer.

Samarbete med EU:s institutioner, medlemsstater och andra intressenter

Samarbete med Europaparlamentet

En av byråns viktigaste uppgifter är att förse Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen med expertkunskaper och råd om frågor som rör dess mandat. FRA deltog i flera av Europaparlamentets offentliga utfrågningar och utskottsmöten och bidrog till betänkanden. I flera resolutioner från Europaparlamentet hänvisades det till EUMC/FRA.

Byrån har lämnat ett skriftligt expertutlåtande till ett betänkande som utgör underlag för en parlamentsresolution om tillämpning av direktivet om likabehandling oavsett ras (2000/43/EG). FRA försåg den ansvarige föredraganden med information om initiativ för att öka medvetenheten och rättspraxis när det gäller direktivet. I resolutionen hänvisade man till byråns slutsatser och medlemsstaterna uppmanades att samla in och förse FRA med ”relevanta, tillförlitliga och jämförbara uppgifter” ([6]).

FRA lämnade även ett skriftligt expertutlåtande till Europaparlamentets yttrande om rådets rambeslut om bekämpning av vissa former och uttryck för rasism och främlingsfientlighet genom straffrätt. Europaparlamentet antog ett betänkande på eget initiativ där man hänvisade till byråns arbete och uppmanade rådet att nå en överenskommelse om det föreslagna rambeslutet ([7]). Vid Europaparlamentets utfrågning i samband med detta höll FRA ett inledande anförande.

Byrån bjöds in för att presentera rapporten om rasism och främlingsfientlighet i EU:s medlemsstater inför utskottet för medborgerliga fri- och rättig-

([6]) Europaparlamentets resolution av den 27 september 2007 om tillämpning av rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (2007/2094(INI)). http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0422+0+DOC+XML+V0//SV

([7]) Europaparlamentets rekommendation till rådet av den 21 juni 2007 om läget i förhandlingarna om rambeslutet om kampen mot rasism och främlingsfientlighet (2007/2067(INI)) http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0285+0+DOC+XML+V0//EN&language=SV

heter samt rättsliga och inrikes frågor. FRA beskrev aktuella trender och framsteg i kampen mot rasism. Samtidigt framhöll byrån behovet av att öka medvetenheten om lagstiftning mot diskriminering. Mötet blev också ett tillfälle att presentera ledamöterna i FRA:s direktion för utskottet som är byråns huvudsakliga kontakt på Europaparlamentet.

Samarbete med Europeiska kommissionen

Byrån fortsatte sitt samarbete med Europeiska kommissionen, framför allt på de politiska områden som rör rättvisa, frihet, trygghet och icke-diskriminering. Byrån är engagerad i det arbete som kommissionen genomför för romer och resande folk och bidrar även till att utveckla indikatorer och normer för att främja likabehandling och bekämpa rasdiskriminering.

Byrån lämnade ett skriftligt bidrag till vitboken *Ethnic Minorities on the Labour Market – An Urgent Call for Better Social Inclusion* (Etniska minoriteter på arbetsmarknaden – en uppmaning till ökad social samhörighet), som publicerades av kommissionen i december 2007. Den lämnade även ett skriftligt bidrag till referat om romer för den grupp av kommissionsledamöter som ansvarar för grundläggande rättigheter. Byrån deltog i möten med Europeiska kommissionens rådgivande grupp för Europeiska året för lika möjligheter för alla, den enhetsövergripande arbetsgruppen för rasism och främlingsfientlighet, den enhetsövergripande arbetsgruppen för romer, expertgruppen för de politiska behoven av uppgifter om brottslighet och straffrättskipning – GD JLS, expertundergruppen för de politiska behoven av uppgifter om människohandel och den informella kontaktgruppen för mellanstatliga organisationer och institutioner om frågor som rör romer, sinter och resande folk. Byrån anordnade även ett samrådsmöte med ordföranden för högnivågruppen för mindre gynnade etniska minoriteter.

Byrån fortsatte även samarbetet med Europeiska kommissionen genom att delta i möten om medier och kulturell mångfald tillsammans med gemenskapens byråer inom ramen för verksamheten inom Europa-Medelhavsregionen. Mötena fungerade som en uppföljning av konferensen ”**Racism, Xenophobia and the Media: Towards respect and understanding of all religions and cultures**” (Rasism, främlingsfientlighet och medier: respekt och förståelse för alla religioner och kulturer) som anordnades gemensamt av byrån, Europeiska kommissionen och den österrikiska regeringen i maj 2006.

Samarbete med rådet och medlemsstaterna

Varje medlemsstat har utsett en regeringstjänsteman som fungerar som kontaktperson för byrån i den aktuella medlemsstaten (en nationell sambandsman). Två möten hölls med de nationella sambandsmännen för att man skulle enas om metoder för det framtida samarbetet. De nationella sambandsmännen kan bland annat lämna in yttranden om FRA:s förslag till årligt arbetsprogram till byråns direktör.

FRA deltog i ett möte med den rådsarbetsgrupp som arbetar med frågor som rör OSSE och Europarådet (Cosce) i november 2007. FRA, direktören för OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), Christian Strohal, och Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter, Thomas Hammarberg, bjöds in för att diskutera möjligheterna till samarbete.

Byrån samarbetade även med EU:s ordförandeskap som Tyskland innehade de första sex månaderna 2007 och Portugal de följande sex månaderna. Byrån deltog i en rad ordförandeskapsevenemang, till exempel toppmötet om jämlikhet (januari 2007) där år 2007 lanserades som ”Europeiska året för lika möjligheter för alla” och där FRA representerades vid en informationsmonter.

FRA blev även inbjuden till rådet (inrikes och rättsliga frågor) i oktober 2007.

Samarbete med mellanstatliga organisationer

FRA har vidareutvecklat de förbindelser som EUMC upprättade och fortsatt att samarbeta med mellanstatliga organisationer som är aktiva i kampen mot rasism, framför allt Europarådets europeiska kommission mot rasism och intolerans (ECRI), OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) och kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR). Även om mandaten för dessa organisationer skiljer sig åt delar de engagemanget för kampen mot rasism. Möten mellan organen har anordnats regelbundet sedan 2004 i syfte att skapa synergier, undvika dubbelarbete och genomföra aktiviteter som kompletterar varandra. Under 2007 hölls ett mellanstatligt möte.

FRA:s mellanstatliga samarbete skedde främst på följande områden: 1) informationsutbyte, 2) deltagande i varandras evenemang, 3) dubbelkontroller av och korshänvisning till varandras arbete och 4) gemensamma aktiviteter, till exempel ett gemensamt budskap för den internationella dagen mot rasdiskriminering. Under de senaste åren har det mellanstatliga samarbetet bidragit till förverkligandet av projekt och initiativ för att stödja medlemsstaternas hantering av hatbrott/rasistbrott, den politiska beslutsfattandeprocessen för romer och utformningen av åtgärder mot specifika former av intolerans såsom antisemitism och islamofobi. Dessutom har de gemensamma insatserna för att framhäva betydelsen av att förbättra insamlingen av uppgifter om rasistiska brott och likabehandling oavsett ras förbättrats.

Samarbete med Europarådet

FRA:s förbindelse med Europarådet är kopplad till samarbetet med Europarådets organ i den verksamhet som rör mänskliga rättigheter och social sammanhållning, framför allt med kontoret för högkommissarien för mänskliga rättigheter, Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans, sekretariatet för ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter, avdelningen för romer och resande folk

och specialistgruppen för romer, zigenare och resande folk (MG-S-ROM). Dessutom deltar byrån i möten med ERTF (*European Roma and Travellers Forum*) under Europarådets beskydd. Byråns arbete bidrar till politiska rekommendationer och rapporter som utarbetas av dessa organ.

Byrån deltog i ett strategimöte med Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter. Syftet med mötet var att identifiera viktiga frågor om mänskliga rättigheter i Europa och att se till att fokuseringen på arbetet för mänskliga rättigheter förblir effektiv och relevant. Byrån fortsätter att samordna information och politiska förslag med kommissarien genom bidrag som rör rasism, främlingsfientlighet, antisemitism och islamofobi inför landbesök och rapporter.

FRA fortsatte samarbeta med Europarådets europeiska kommission mot rasism och intolerans genom att bland annat bidra till den allmänna policyrekommendationen nr 10 om bekämpning av rasism och rasdiskriminering inom utbildning och den allmänna policyrekommendationen nr 11 om bekämpning av rasism och rasdiskriminering inom polisväsendet. Byrån tillhandahöll uppgifter och information till sekretariatet för ramkonventionen om skydd för nationella myndigheter och deltog under 2007 som observatör vid möten med arbetsgruppen för mänskliga rättigheter i ett mångkulturellt samhälle.

Samarbete med Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)

Byrån fortsatte att vara engagerad i OSSE:s arbete för tolerans och icke-diskriminering. I juni 2007 höll FRA:s representant ett anförande vid OSSE:s högnivåkonferens om bekämpning av diskriminering och främjande av ömsesidig respekt och förståelse i Bukarest. Han höll en presentation om brottsbekämpningens och uppgiftsinsamlingens roll i bekämpningen av hatbrott. FRA ledde även en arbetsgrupp från det civila samhället under det förberedande mötet för icke-statliga organisationer. I oktober 2007 bjöds FRA in av det spanska ordförandeskapet för OSSE till en konferens om intolerans och diskriminering av muslimer. Byrån presenterade slutsatser från dess rapport *Muslims in the European Union: Discrimination and Islamophobia* (Muslimer i Europeiska unionen: diskriminering och islamofobi) från december 2006.

FRA samarbetade även aktivt med EU-medlemsstaternas delegationer vid OSSE. I EU:s uttalanden vid OSSE:s konferenser och möten hänvisas det ofta till byråns arbete. Tillsammans med den portugisiska delegationen till OSSE anordnade FRA ett sidoevenemang om dess arbete och mandat vid OSSE:s möte för genomförandet av den mänskliga dimensionen i september 2007. Dessutom anordnade byrån ett sidoevenemang om genomförandet av politik om romer, sinter och resande folk tillsammans med ODIHR:s kontaktpunkt för frågor som rör romer och sinter och Europarådets avdelning för romer och resande folk.

Samarbete med Förenta nationerna

På inbjudan av Europeiska kommissionens delegation vid de internationella organisationerna i Genève höll FRA en presentation om dess mandat inför FN:s mellanstatliga arbetsgrupp för effektivt genomförande av Durbandeklarationen och handlingsprogrammet. I presentationen betonades att rasism och främlingsfientlighet även fortsättningsvis kommer att prioriteras inom byråns utökade mandat.

Doudou Diène, FN:s rapportör om aktuella former av rasism, rasdiskriminering, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans besökte byrån i april 2007. Vid mötet utbyttes idéer om de globala utmaningarna på området rasism och främlingsfientlighet. Byrån har även aktivt deltagit i Unescos europeiska koalition av städer mot rasism och blivit medlem av dess styrgrupp.

Att påverka särskilda politiska frågor

Muslimska befolkningsgrupper

Mellan december 2000 och juni 2001 genomfördes ett projekt i syfte att sammanställa information om och jämföra städers strategier på området antidiskriminering på grund av religion. Inom ramen för projektet behandlades god praxis som bidrar till främjande av tolerans och likabehandling på grund av religion inom viktiga delar av det offentliga livet, såsom sysselsättning, offentliga tjänster och utbildning. Projektet utmynnade även i bildandet av ett nätverk för lokalsamhällen som består av städerna och Regionkommittén. Under 2007 genomfördes en rad möten med nätverket för lokalsamhällen för att kunna ge ut en rapport med exempel på lokala initiativ som utarbetats för att tillgodose de muslimska befolkningsgruppernas behov.

Staden Nantes (Frankrike) blev ny medlem i nätverket för lokalsamhällen och staden Mannheim var värd för ett av nätverkets möten där uppdatering och utökning av informationen för den nya rapporten diskuterades.

Den romska befolkningsgruppen

FRA:s arbete med romer och resande folk är inriktat på två områden, dels romska kvinnors tillgång till hälsovård och andra tjänster och dels frågor som rör lika tillgång till och likabehandling inom offentlig utbildning med betoning på diskriminering och segregering.

Arbetet med romska kvinnor inriktades på genusfrågor. FRA anordnade ett rundabordsmöte med ”International Romani Women’s Network” (det internationella nätverket för romska kvinnor) och ”Joint Romani Women’s Initiative” (Förenade romska kvinnor) i Stockholm. Byrån undersökte möjligheten att utöka frågan

om tillgång till hälsovård till att även omfatta situationen för romska barn och barns rättigheter. FRA underlättade deltagandet för romska kvinnor vid den internationella konferensen ”Amare glasura ashunde – Our voices heard: Romani Women’s Rights Conference” (Att göra våra röster hörda: konferens om romska kvinnors rättigheter) i Stockholm den 3–4 december 2007. Konferensen anordnades gemensamt av FRA, Europarådet och den svenska regeringen med tyngdpunkten på diskussion och utbyte av god praxis när det gäller tillgång till offentlig hälsovård och bekämpning av människohandel. För byrån var konferensen en logisk uppföljning av publikationen *Breaking the Barriers: Romani women and access to public health care* (Avlägsna hindren: romska kvinnor och tillgång till hälsovård), som var resultatet av en gemensam insats från EUMC, Europarådet och OSSE:s högkommissarie för nationella minoriteter under 2003.

Byrån anordnade ett gemensamt evenemang med Europarådet och OSSE vid OSSE:s möte för genomförandet av den mänskliga dimensionen i Warszawa. Vid detta sidoevenemang koncentrerade man sig på behovet av att intensifiera genomförandet av politik för romer. Byrån deltog även vid ett samordningsmöte med den informella kontaktgruppen för mellanstatliga organisationer och institutioner om frågor som rör romer, sinter och resande folk, som EU:s ordförandeskap kallat till.

Övrigt arbete

På begäran av sina intressenter utarbetade byrån tematiska diskussionsdokument om diskriminering i fråga om boende, barns rättigheter samt invandring och positiva åtgärder. Dokumenten kan antingen fungera som underlag för att identifiera viktiga frågor på dessa politiska områden eller som kortfattade introduktioner till ämnet och tillhandahållande av politiska åtgärder.

Samarbete och insatser för att öka medvetenheten

Under 2007 låg tyngdpunkten på att etablera nya förbindelser med intressenter och att ändra byråns inriktning mot rådgivning och sammanställning av relevant information och förslag om grundläggande rättigheter som kan omvandlas till verksamhet i byråns årliga arbetsprogram. Det var nödvändigt att detta uppnåddes innan byråns fleråriga ram antogs i slutet av 2007. Förberedelserna inför inrättandet av plattformen för grundläggande rättigheter utgjorde en stor utmaning och byrån inledde flera samråd med det civila samhället, både vid möten och via dess webbplats. Man räknar med att etablera plattformens verksamhet under 2008. Byrån inledde verksamheten med att kontakta nationella institutioner för mänskliga rättigheter och gemenskapens byråer och organ, som är viktiga delar av byråns struktur.

Verksamheten med att öka medvetenheten kopplades till Europeiska året för lika möjligheter för alla. På så sätt fick byrån möjlighet att sammanställa viktiga delar av arbetet som riktar sig till ungdomar och att förbättra förhållandet med sin värdstad. Byrån ansåg att båda dessa delar stödde Europeiska unionens mer omfattande kommunikationsmål om att minska avståndet mellan EU och dess medborgare och att visa att EU:s arbete är relevant på mer lokal nivå.

Samarbete med det civila samhället

FRA fortsatte att stärka sitt samarbete med det civila samhällets organisationer. I april, en kort tid efter det att byrån lanserats, inleddes ett antal offentliga samråd om FRA:s samarbete med det civila samhället. Samråden ägde rum mellan april och december. Syftet var att få bidrag till förberedelserna av en förbättrad strategi för det civila samhället för byrån i allmänhet och för inrättandet av plattformen för grundläggande rättigheter i synnerhet.

Samråden genomfördes i olika former. Huvuddelen bestod av ett öppet samråd på webbplatsen där deltagarna ombads fylla i ett frågeformulär. Frågeformuläret, som fanns på engelska, franska och tyska, var utformat för att sammanställa åsikter och synpunkter från alla intresserade aktörer i det civila samhället. Samrådet publicerades på FRA:s webbplats och presenterades i FRA:s nyhetsbrev. Dessutom skickades ett e-postmeddelande direkt till organisationer från det civila samhället som fanns med på FRA:s sändlistor. Sammanlagt togs 87 svar emot. Onlinesamråden ägde rum vid två tillfällen: 18 april–18 maj och 3 oktober–3 november 2007. Alla enskilda bidrag lades ut på FRA:s webbplats.

De andra bidragen till samrådet togs emot vid två expertmöten med utvalda icke-statliga organisationer som ägde rum i Wien i juni och juli och vid en öppen samrådskonferens för intressenter från det civila samhället som hölls i Bryssel i december. Syftet med de två expertmötena var att sammanställa åsikter

och synpunkter från organisationer på EU-nivå med djupa expertkunskaper och långvarig erfarenhet av europeiska nätverk för aktörer från det civila samhället på olika områden som rör grundläggande rättigheter.

Europeisk rundabordskonferens

Den europeiska rundabordskonferensen anordnades i Lissabon i slutet av oktober med det portugisiska ordförandeskapet som värd. Temat för konferensen var ”Equal access to education and employment for youth with migrant background” (Lika tillgång till utbildning och sysselsättning för ungdomar med invandrarbakgrund). Vid evenemanget samlades fler än 80 företrädare för det civila samhället, regeringar samt internationella och europeiska organisationer.

FRA:s deltagande i evenemang med det civila samhället

FRA:s personal deltog vid flera evenemang med det civila samhället i medlemsstaterna. Dels för att presentera FRA, dess mandat och faktiska status när det gäller inrättandet av nya strukturer för byrån och dels för att höra vad det civila samhällets aktörer hade för synpunkter i fråga om utvecklingen av möjliga samarbetsformer mellan FRA och det civila samhället.

Samarbete med gemenskapens byråer och andra

Byrån vidareutvecklade sitt samarbete med Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound) genom möten, ömsesidiga inbjudningar till evenemang och informationsutbyte. Arbetet med Eurofound betraktas som avgörande när det gäller byråns utveckling av samarbetet med andra EU-byråer inom ramen för dess fleråriga ram.

FRA deltog i ett möte med European Coordinating Committee of National Human Rights Institutions (Europeiska samordningskommittén för nationella institutioner för mänskliga rättigheter) i Dublin som anordnades av den irländska kommissionen för mänskliga rättigheter. Tillsammans med företrädarna för de nationella institutionerna för mänskliga rättigheter diskuterade byrån frågor som berörde båda parter, möjliga samarbetsområden och bidrag till byråns årliga arbetsprogram.

Att öka medvetenheten

Byrån bidrog med en rad aktiviteter till Europeiska året för lika möjligheter för alla.

Byrån anordnade tillsammans med staden Wien och dess utbildningsnämnd ett evenemang för ungdomar för att informera om målsättningarna med

året. Under mottot ”chanchen=gleich” (möjligheterna gör oss lika) deltog omkring 2 000 skolelever i FRA:s mångfaldsdag den 14 november i Wien. Lokala icke-statliga organisationer, skolor och EU-institutionerna i Wien hade tillsammans med FRA utformat ett interaktivt program för de unga deltagarna.

Byrån fortsatte sin fokusering på ungdomar genom att anordna två videokonferenser med Yad Vashem från Israel för ungdomar i Wien för att ge dem chansen att träffa överlevare från förintelsen och på så sätt öka medvetenheten om de universella lärdomarna av förintelsen när det gäller att bekämpa rasism, antisemitism och främlingsfientlighet i dag. Samarbetet med Yad Vashem var ett resultat av byråns deltagande i Europeiska kommissionens seminarier om rasism, främlingsfientlighet och antisemitism med Israel. Byrån blev observatör i den internationella arbetsgruppen för hågkomst av och undervisning och forskning om förintelsen och genomförde samråd med viktiga intressenter inom projektet för utbildning om grundläggande rättigheter i Europeiska unionen. Inom projektet kommer utbildningen om förintelsen att undersökas. En jämförande analys av bestämmelser och verksamhet när det gäller utbildning om grundläggande rättigheter inom EU kommer att genomföras. Projektet kommer att slutföras under 2008.

Slutligen publicerade byrån under 2007 för första gången en publikation för att öka medvetenheten som vände sig särskilt till ungdomar. *S’cool Agenda* innehåller en kalender med viktiga datum som rör frågor om rasism och kulturell mångfald samt information om likabehandling och diskriminering på grund av sexuell läggning, religion eller övertygelse, ålder eller funktionshinder. Syftet med publikationen är att öka medvetenheten hos ungdomar om rasism, främlingsfientlighet och antisemitism, diskriminering av olika orsaker och vikten av respekt och tolerans gentemot olika kulturer och religioner. *S’cool agenda* har blivit mycket populär bland ungdomar i EU och på andra platser och beställningar på mer än 10 000 exemplar har gjorts.

Allmän information och kommunikation

Lansering av en byrå för grundläggande rättigheter

En stor del av det allmänna informations- och kommunikationsarbetet var inriktat på lanseringen av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter den 1 mars i Wien. Med hjälp av Europeiska kommissionen och Österrikes regering utarbetades ett lanseringsprogram med utrymme för medierna, gästerna och allmänheten. I fråga om allmänt informationsmaterial var det nödvändigt för byrån att se till att webbplatsen och det allmänna informationsmaterialet såsom förordningen, ett blad med frågor och svar, ett faktablad, material för medierna och webbplatstexten fanns tillgängliga den 1 mars.

Equal Voices och FRA:s nyhetsbrev

Equal Voices är FRA:s tidskrift om ämnen som rör dess mandat. Under 2007 gav FRA ut två nummer. Det första handlade om olika former av diskriminering som drabbar kvinnor (”Equality and discrimination through the gender lens”) och det andra om lanseringen av FRA. Detta senare numret ägnades åt byråns invigning och innehöll tal av kommissionens ordförande José Manuel Barroso, den österrikiske förbundskanslern Alfred Gusenbauer och många fler. Det innehöll åsikter om byråns möjliga inverkan från Europarådet, det civila samhället, organ för likabehandling och nationella institutioner för mänskliga rättigheter.

Byrån gav ut sex nummer av *FRA:s nyhetsbrev.* Detta elektroniska nyhetsbrev innehåller kortfattad information om FRA:s aktuella arbete, viktig utveckling inom EU och internationellt samt en uppdatering av situationen i medlemsstaterna när det gäller rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande frågor.

Samarbete med medier

För att sprida resultaten av sitt arbete till en bredare publik offentliggjorde byrån flera pressmeddelanden och svarade på många förfrågningar från journalister över hela Europa. Till en början var det mesta inriktat på byråns lansering i mars. Det var nödvändigt för byrån att visa att dess arbete i kampen mot rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans fortsatte samt att arbete mot diskriminering på grund av sexuell läggning och barns rättigheter skulle påbörjas, enligt Europaparlamentets och Europeiska kommissionens önskemål. Detta skedde under en tid då medierna förväntade sig att byrån direkt efter dess lansering i mars skulle påbörja verksamhet inom nya områden med koppling till grundläggande rättigheter. Genom att förse medierna med objektiv och tillförlitlig information vill byrån stödja korrekt rapportering om frågor som rör dess mandat.

Dessutom fortsatte byrån att stödja mediepriset Civis för integration och kulturell mångfald som tilldelas radio- och tv-program som främjar multikulturell samvaro och interkulturell förståelse inom EU som ett sätt att främja god praxis inom medierna.

För att på ett påtagligt sätt kunna påverka medierapporteringen stödde byrån EBU (European Broadcasting Union) i utvecklingen av en uppsättning verktyg för kulturell mångfald för journalister. Uppsättningen verktyg presenterades för allmänheten vid den europeiska mediekonferensen om invandring och integration som anordnades av France Télévision i november 2007. Uppsättningen, som är en kombination av flera praktiska element (checklistor, referenser) och råd om god praxis som kan användas, tillämpas och ge lärdomar, kommer att publiceras i början av 2008.

FRA:s webbplats (http://fra.europa.eu)

Under 2007 var webbplatsen viktig för att byrån effektivt skulle kunna sprida publikationer och rapporter som utarbetats av FRA och EUMC. Webbplatsen hade i genomsnitt 54 246 besökare per månad och sammanlagt 650 949 besökare under året. Under 2007 ökade antalet besökare på FRA:s webbplats med 75 procent jämfört med 2006, då antalet besökare var 371 200.

Under 2007 inledde FRA ett projekt inför lanseringen av sin förnyade webbplats. Projektet kommer att leda till att webbplatsen får en betydande ansiktslyftning samt utökad funktionalitet och tillgänglighet. Projektet kommer att fortsätta under 2008.

Nedladdningsstatistiken (se bilagor) visar att byråns arbete om muslimska befolkningsgrupper och islamofobi fortsatte att generera stort intresse. Detta speglas genom byråns fortsatta engagemang i den här frågan via den egna verksamheten och i samarbete med viktiga organisationer. Byråns årsrapport om situationen för de frågor som rör dess mandat fortsätter att vara viktig i arbetet med att öka medvetenheten om problem och förslag på metoder att åtgärda dem. Den andra höjdpunkten var byråns ungdomssatsning *S'cool agenda*. Nästan 7 000 kopior beställdes inom en månad och satsningen innebär att byrån når en helt ny publik.

BILAGOR

Styrelsens sammansättning och personal

Styrelsen

Styrelsen är byråns instans för planering och övervakning ([8]), och antar FRA:s årliga arbetsprogram som utarbetas i enlighet med det fleråriga ramprogrammet och sedan kommissionen och den vetenskapliga kommittén har avgett ett yttrande om det utkast som byråns direktör lagt fram. Den antar även FRA:s budget, utser direktören och den vetenskapliga kommittén och antar de årliga rapporterna. Under 2007 sammanträffade styrelsen, som utsågs i juni, två gånger.

FRA:s styrelse består av personer med lämplig erfarenhet av att leda organisationer inom den offentliga och den privata sektorn och dessutom har kunskaper om frågor som gäller grundläggande rättigheter. Varje medlemsstat utser en oberoende person med ansvar på hög nivå i en oberoende nationell institution för mänskliga rättigheter, eller en annan organisation i den offentliga eller privata sektorn. Dessutom utser Europarådet en person och kommissionen två företrädare.

Ledamöter av FRA:s styrelse per den 4 mars 2008

Ledamöter		
Medlemsstat	**Ledamot**	**Suppleant**
Belgien (BE)	Jozef De Witte	Edouard Delruelle
Bulgarien (BU)	Emil Konstantinov	Irena Ilieva
Tjeckien (CZ)	Jitka Seitlová	Filip Glotzmann
Danmark (DK)	Claus Gulmann	Linda Nielsen
Tyskland (DE)	Heidrun Merk	Eckart Klein
Estland (EE)	Nele Parrest	Tanel Mätlik
Irland (IE)	Anastasia Crickley (ordförande)	Rory O'Donnell
Grekland (EL)	Linos-Alexandros Sicilianos	Sophia Koukoulis-Spiliotopoulos
Spanien (ES)	Gema Martín Muñoz	*Utnämningen inte avslutad*
Frankrike (FR)	Jean-Marie Coulon	Philippe Mettoux
Italien (IT)	Elena Paciotti	Marina Calloni
Cypern (CY)	Christos Clerides	Xenis Xenofontos
Lettland (LV)	Ilze Brands Kehris	Martins Mits
Litauen (LT)	Gintaras Švedas	Stasys Šedbaras

([8]) Artikel 12.6 i förordningen.

Medlemsstat	Ledamot	Suppleant
Luxemburg (LU)	Victor Weitzel	Patrick Kinsch
Ungern (HU)	Gábor Halmai	András Kádár
Malta (MT)	Austin G. Bencini	Stefan Frendo
Nederländerna (NL)	Jenny E. Goldschmidt	Jan Gerco Cornelis Wiebenga
Österrike (AT)	Hannes Tretter (vice ordförande)	Christian Strohal
Polen (PL)	Maciej Dybowski	*Utnämningen inte avslutad*
Portugal (PT)	Rui Pires	*Utnämningen inte avslutad*
Rumänien (RO)	*Utnämningen inte avslutad*	Simina Tănăsescu
Slovenien (SI)	Blaž Ivanc	Janez Kranjc
Slovakien (SK)	Beata Oláhová	*Utnämningen inte avslutad*
Finland (FI)	Mikko Puumalainen	Ulla Katarina Frostell
Sverige (SE)	Anna-Karin Lundin	Christina Johnsson
Storbritannien (UK)	Marie Staunton	Sarah Cooke
Europarådet	Guy De Vel	Rudolf Bindig
Europeiska kommissionen	Francisco Fonseca Morillo	Stefan Olsson
Europeiska kommissionen	Emmanuel Crabit	José Alegre Seoane

Direktionen

Direktionen ([9]), som bistår styrelsen, sammanträdde tre gånger under 2007. Direktionen består av styrelsens ordförande, vice ordförande, två andra styrelseledamöter som väljs av styrelsen samt en av kommissionens företrädare. Den person Europarådet utser till styrelsen får delta i direktionens möten. Direktionen sammankallas av ordföranden när det är nödvändigt för att förbereda styrelsens beslut och för att bistå och ge råd till direktören.

Ledamöter av FRA:s direktion

Ordförande	Anastasia Crickley /Irland/
Vice ordförande	Hannes Tretter /Österrike/
Ledamot	Elena Paciotti /Italien/
Ledamot – Europarådet	Guy de Vel
Ledamot – kommissionen	Francisco Fonseca Morillo
Ledamot	Ilze Brands Kehris /Lettland/

([9]) Artikel 13.1 i förordningen.

Direktör

FRA leds av en direktör som utses av styrelsen. Enligt artikel 15.4 i förordningen ansvarar direktören för

- utförandet av byråns uppgifter, särskilt sammanställning och offentliggörande av byråns rapporter, undersökningar osv. i samarbete med den vetenskapliga kommittén,
- utformning och genomförande av byråns årliga arbetsprogram,
- handläggning av alla personalfrågor och den löpande administrationen,
- genomförande av byråns budget,
- införande av effektiva förfaranden för kontroll och utvärdering av byråns resultat och rapportering till styrelsen om resultatet av kontrollen,
- samarbete med nationella sambandsmän,
- samarbete med det civila samhället, inklusive samordning av plattformen för grundläggande rättigheter.

Direktören ansvarar för utförandet av sina uppgifter inför styrelsen och deltar i styrelsemötena samt i direktionens möten.

FRA:s personal

Byrån rekryterar sin personal från hela EU. Personalen lyder under samma förordningar och föreskrifter som Europeiska gemenskapernas tjänstemän och övriga anställda. Under 2007 leddes byråns arbete först av en tillfällig direktör, Beate Winkler, och därefter av en tillförordnad direktör, Constantinos Manolopoulos, i väntan på att en direktör skulle utses.

Under 2007 erbjöd byrån för första gången unga studenter möjligheten att få praktisk arbetslivserfarenhet av dess arbetsområden genom ett omfattande system med betald praktik. Nio praktikanter slutförde sin praktik den 31 juli 2007 och ytterligare nio den 29 februari 2007. Femton nya inledde sin period för perioden mars–juli 2008. Återkoppling från både handledare och praktikanter visar att systemet är en framgång.

Vid årets slut såg ledningens organisationsschema ut på följande sätt:

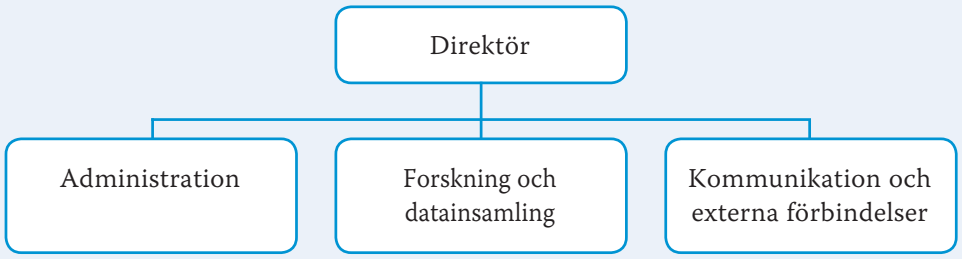

Under 2007 fanns det 46 tillfälligt anställda i FRA:s tjänsteförteckning. Två tjänster blev lediga under året. Rekryteringsförfarandet för en av dessa tjänster slutfördes i mars 2008 och förfarandet för den andra tjänsten förväntas slutföras under den andra hälften av 2008.

Översikt, tillfälligt anställda

	2007		2006	
	december	januari	december	januari
AD ([10])	13	15	15	15
AST	21	20	20	20
Totalt	**34**	**35**	**35**	**35**

Under 2007 inleddes elva rekryteringsförfaranden i syfte att sammanställa reservlistor för rekrytering av kontraktsanställda. Därmed minskas antalet tillfälligt anställda. Av dessa elva rekryteringsförfaranden har nio slutförts. Dessutom pågår ett rekryteringsförfarande för en tillfälligt anställd

([10]) AD: Handläggare; AST: Assistent.

Könsfördelning (inklusive tillfälligt anställda och kontraktsanställda)

	ÅLDER					Totalt per kön
KÖN	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Kvinnor	1	15	2	1	0	19
Män	0	9	6	5	0	20
Totalt per åldersgrupp	**1**	**24**	**8**	**6**	**0**	**39**

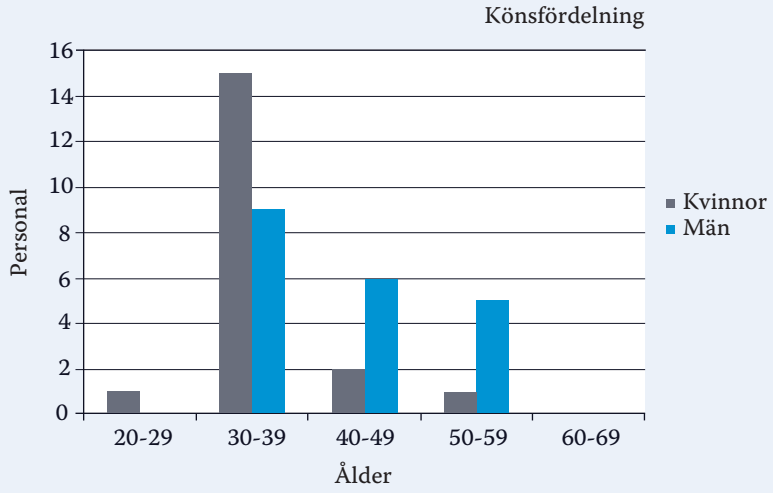

Geografisk fördelning (inklusive tillfälligt anställda och kontraktsanställda)

	NATIONALITET													
KÖN	AT	BG	BE	CZ	DE	FI	FR	UK	EL	IT	LU	PT	RO	Totalt
Kvinnor	8	1	0	1	2	1	2	1	1	1	0	0	1	19
Män	3	0	1	0	4	0	0	4	5	1	1	1	0	20
Totalt	**11**	**1**	**1**	**1**	**6**	**1**	**2**	**5**	**6**	**2**	**1**	**1**	**1**	**39**

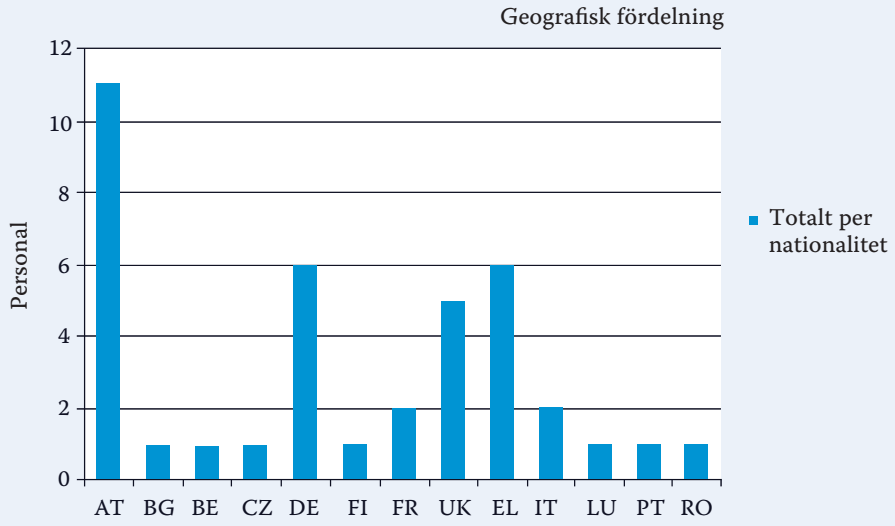

Ekonomi och redovisning

Inkomster

Byråns inkomstkälla utgörs av bidrag från Europeiska gemenskapens allmänna budget. Byråns EU-bidrag för 2007 uppgick till 14 000 000 euro. Under året mottog FRA ytterligare 281 093 euro inom ramen för projekten Phare-Raxen, utöver de 483 908 euro som redan erhållits under 2006 i syfte att stödja EU:s utvidgningsprocess.

Under de kommande åren kommer byråns ekonomiska resurser och personalresurser gradvis att utökas. Europeiska kommissionens vägledande budgetplanering för FRA mellan 2007och 2012 ser ut på följande sätt:

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Budget i miljoner euro	14	15	17	20	20	22

Utgifter

Under 2007 ökade den totala användningen av åtagandebelopp (dvs. medel som utbetalats under 2007 plus anslag som överförts till 2007) med 4 procent, vilket motsvarar 98 procent av de totala anslagen. Dessutom ökade andelen åtagandebelopp inom ramen för avdelning III med 6 procent, vilket speglar FRA:s fortsatta inriktning på ett bättre budgetgenomförande.

Budgetgenomförande 2007 (euro)

	Ursprunglig budget (*)	Slutlig budget (**)	Utbetalat under 2007	Överfört under 2008	Procent (***)
Avdelning I (personal)	3 838 500	4 880 000	3 902 307	109 660	98,22 %
Avdelning II (byggnader, utrustning och diverse driftskostnader)	751 500	2 531 000	750 233	1 586 610	98,41 %
Avdelning III (driftskostnader)	4 386 000	6 589 000	1 809 704	5 620 555	98,54 %
Totalt	**8 976 000**	**14 000 000**	**6 462 584**	**7 316 825**	**98,42 %**
Phare Raxen Projekt (****)	–	281 093	392 295	133 784	
Summa	**8 976 000**	**14 281 093**	**6 854 879**	**7 450 609**	

(*) Såsom framlagd vid årets början.

(**) Såsom ändrad vid årets slut efter nödvändiga omfördelningar.

(***) Utbetalat under 2007 + överfört under 2007)/slutlig budget.

(****) Fleråriga anslag – utbetalningarna för 2007 utgörs av belopp som mottagits tidigare räkenskapsår.

Preliminär balansräkning för FRA per den 31 december 2007

TILLGÅNGAR	EURO 2007	EURO 2006
A. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar	109 324	83 678
Materiella anläggningstillgångar	333 108	387 745
Investeringar	–	–
Lån	–	–
Långfristig förhandsfinansiering	–	–
Långfristiga fordringar	–	–
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	**442 432**	**471 423**
B. OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Lager	–	–
Kortfristig förhandsfinansiering	–	70 000
Kortfristiga fordringar	291 067	452 883
Kortfristiga investeringar	–	–
Likvida medel	8 195 805	2 287 953
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	**8 486 872**	**2 810 836**
SUMMA TILLGÅNGAR	**8 929 304**	**3 282 260**
SKULDER		
C. LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Ersättningar till anställda	–	–
Avsättningar för risker och skulder	–	–
Finansiella skulder	–	–
Övriga långfristiga skulder	–	–
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	**–**	**–**
D. KORTFRISTIGA SKULDER		
Ersättningar till anställda	–	–
Avsättningar för risker och skulder	48 373	47 552
Finansiella skulder	–	–
Leverantörsskulder	1 588 052	1 534 837
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER	**1 636 425**	**1 582 389**
SUMMA SKULDER	**1 636 425**	**1 582 389**
E. NETTOTILLGÅNGAR/SKULDER	**7 292 879**	**1 699 871**
Reserver	–	–
Ackumulerat resultat	7 292 879	1 699 871
Minoritetsandel	–	–
SUMMA NETTOTILLGÅNGAR/SKULDER	**7 292 879**	**1 699 871**

Publikationer 2007

Rapport om rasism och främlingsfientlighet i EU:s medlemsstater

I denna rapport beskrivs utvecklingen när det gäller rasism och främlingsfientlighet i EU:s medlemsstater under 2006. Information och uppgifter om följande fem temaområden presenteras: rättsliga frågor, sysselsättning, utbildning, boende samt rasistiska våldshandlingar och brott. Enligt de uppgifter som samlats in av Europeiska byrån för grundläggande rättigheter (FRA) fortsätter särbehandlingen inom sysselsättning, boende och utbildning. Siffrorna när det gäller rasistiska brott under 2005 och 2006 ökar i flera EU-länder. Trots att mycket tyder på att EU:s lagstiftning mot diskriminering har en positiv inverkan saknar offer för diskriminering fortfarande kunskaper om de nya bestämmelserna. Dessa är några av de viktigaste slutsatserna i rapporten som lades fram inför Europaparlamentet den 27 augusti 2007.

Trender och utveckling 1997–2005. Bekämpning av etnisk diskriminering och rasdiskriminering och främjande av likabehandling inom EU

I denna publikation sammanfattas och analyseras viktiga uppgifter och information som sammanställts av Raxen sedan 2000. Publikationen innehåller en kortfattad översikt över fleråriga trender när det gäller kampen mot rasism inom EU och följer utvecklingen i fråga om rasism och liknande diskriminering under perioden 1997–2005. EU:s framsteg och medlemsstaternas initiativ för att bekämpa dessa fenomen utvärderas.

Årsrapport 2007 – FRA:s verksamhet 2007

I rapporten beskrivs byråns verksamhet under 2007.

Uppgiftsinsamling och forskningsverksamhet om rasism och främlingsfientlighet av EUMC (2000–2006): lärdomar för EU:s byrå för grundläggande rättigheter

Denna publikation togs fram mot bakgrund av det faktum att byrån bör fortsätta att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet och samtidigt utöka verksamheten till att även omfatta andra grundläggande rättigheter. Därför är det lämpligt att kritiskt granska de metoder som tidigare använts för uppgiftsinsamling och forskningsverksamhet, att beskriva utvecklingen när det gäller EUMC:s arbete sedan 2000, att kritiskt granska hur denna teknik och dessa metoder har bidragit till satsningen på tillförlitliga uppgifter och jämförbarhet och att visa vilka lärdomar som har dragits för att förbättra metoderna för uppgiftsinsamling i framtiden. Det bör betonas att denna publikation inte är ett strategiskt dokument och att den endast utgår från EUMC:s erfarenheter. Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter kommer att granska metoderna för uppgiftsinsamling och forskning i enlighet med dess specifika behov.

Invandrare och politiskt deltagande: bakgrund, teori och empiriska förslag

I denna publikation diskuteras invandrares politiska deltagande. Dokumentet inleds med en historisk översikt och fortsätter med en undersökning av varför invandrare röstar. Det innehåller dessutom diskussioner om olika metodfrågor när det gäller politiskt deltagande bland invandrare samt förslag till empiriska iakttagelser och tar upp exempel på lokal och praktisk nivå som kan hävdas ha bidragit till att öka invandrares politiska deltagande.

Genomgång om direktiven mot diskriminering och mångfaldshantering

Denna publikation är en genomgång som utarbetats på begäran av Europaparlamentets utskott för sysselsättning och sociala frågor. Den lades fram vid Europaparlamentets utfrågning i november 2007 om vilka framsteg som gjorts när det gäller lika möjligheter och icke-diskriminering inom EU.

Genomgång om rambeslutet om bekämpning av rasism och främlingsfientlighet

Denna publikation är en genomgång som utarbetats på begäran av Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor. Den lades fram vid Europaparlamentets utfrågning i mars 2007.

Tidskriften *Equal Voices*

Tidskriften *Equal Voices* utkommer normalt tre gånger om året och innehåller ingående artiklar och reportage med analyser, ny forskning, undersökningar, bidrag från experter och koncept för en framgångsrik integration. På grund av personalbegränsningar gav byrån endast ut två nummer under 2007. Nr 22, ”**Equality and discrimination through the gender lens**”, som utkom i december 2007, innehåller ett försök till en översikt över de viktigaste frågorna om olika former av diskriminering. Översikten baseras på en intervju med Louise Arbour, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter. Nr 21, ”**EU launches new Agency for Fundamental Rights**”, som publicerades i oktober 2007, innehåller information om öppnandet av FRA i Wien och dess mervärde.

FRA:s nyhetsbrev och informationsblad

FRA:s nyhetsbrev innehåller kortfattad och aktuell information om de områden som byråns mandat omfattar. Syftet är läsarna ska informeras om viktig politisk utveckling och initiativ som inletts av internationella organisationer och det civila samhället och som rör FRA:s mandat i EU:s medlemsstater, inom EU:s institutioner och organ. Nyhetsbrevet publiceras i elektroniskt format sex gånger om året på engelska, franska och tyska. Under 2007 publicerade FRA 6 nyhetsbrev (nr 01/2007-mars 2007, nr 02/2007-maj 2007, nr 03/2007-juli 2007, nr 04/2007-augusti 2007,

nr 05/2007-oktober 2007 och nr 06/2007-november 2007). Nyhetsbreven skickades med e-post till enskilda mottagare vid EU-organ, mellanstatliga organisationer, medlemsstaternas regeringar och icke-statliga organisationer.

Alla publikationer kan hämtas på FRA:s webbplats *www.fra.europa.eu* eller rekvireras kostnadsfritt från FRA på adressen *information@FRA.europa.eu*

Evenemang och möten som organiserats av FRA under 2007

Januari

26 januari	**Österrikiskt nationellt rundabordsmöte om utökandet av EUMC:s mandat till Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter**: Wien (Österrike) Anordnat av den österrikiske ledamoten av EUMC:s s styrelse i samarbete med den österrikiske förbundskanslerns kontor, Ludwig Boltzmann-institutet och EUMC

Februari

28 februari	**EUMC:s 27:e styrelsemöte** (extrastämma): Wien (Österrike) **EUMC:s 46:e direktionsmöte**: Wien (Österrike)

Mars

1 mars 2007	**Lansering av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA)**: Wien (Österrike) Med stöd av förbundskanslerämbetet i Republiken Österrike, ministeriet för EU-frågor och internationella frågor i Republiken Österrike och staden: Wien **Första styrelsemötet för den tillfälliga styrelsen för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA)**: Wien (Österrike)

April

16 april	**Videokonferens anordnad i samarbete med Yad Vashem**: Wien (Österrike)
19–20 april	**Möte med Raxens nationella kontaktpunkter 2007**: Wien (Österrike)

Maj

11 maj	**Första mötet för arbetsgruppen för FRA:s tillfälliga styrelse:** Wien (Österrike)
30 maj	**Andra mötet för arbetsgruppen för FRA:s tillfälliga styrelse:** Wien (Österrike)

Juni

11–12 juni	**Seminarium om direktivet om likabehandling oavsett ras: ”Promoting awareness of Community rules against racial discrimination” (**Att främja medvetenhet om gemenskapens bestämmelser mot rasdiskriminering): Zagreb (Kroatien)
25–26 juni	**Seminarium om direktivet om likabehandling oavsett ras: ”Promoting awareness of Community rules against racial discrimination”** (Att rämja medvetenhet om gemenskapens bestämmelser mot rasdiskriminering): Istanbul (Turkiet)
25 juni	**Tredje mötet för arbetsgruppen för FRA:s tillfälliga styrelse**: Wien (Österrike)

Juli

12–13 juli	**FRA:s första styrelsemöte**: Wien (Österrike)
16–17 juli	**FRA:s möte med nationella sambandsmän**: Wien (Österrike)

September

21 september	**Första mötet för FRA:s direktion**: Wien (Österrike)
26 september	**OSSE:s möte för genomförandet av den mänskliga dimensionen – ”Implementation of policies on Roma, Sinti and Travellers”** (Genomförande av politik för romer, sinter och resande folk): Warzsawa (Polen) Gemensamt sidoevenemang anordnat av OSSE ODIHR:s kontaktpunkt om frågor som rör romer och sinter, EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och Europarådets avdelning för romer och resande folk
27–28 september	**FRA:s rundabordsmöte med nätverket för lokalsamhällen**: Mannheim (Tyskland)

Oktober

15–16 oktober	**FRA:s möte med nationella sambandsmän**: Wien (Österrike)
22 oktober	**Andra mötet för FRA:s direktion**: Wien (Österrike)
22–23 oktober	**Andra mötet för FRA:s styrelse**: Wien (Österrike)
29–30 oktober	**FRA:s rundabordskonferens 2007**: Lissabon (Portugal) ”Equal access to education and employment for youth with migrant background” (Lika tillgång till utbildning och sysselsättning för ungdomar med invandrarbakgrund)

November

14 november	**FRA:s mångfaldsdag (Tag der Vielfalt)**: Wien (Österrike)

December

10–11 december	**FRA:s samrådskonferens för intressenter från det civila samhället om inrättandet av en plattform för grundläggande rättigheter:** Bryssel (Belgien) Paneldiskussioner och plenarsammanträden med nationella, europeiska och internationella organisationer från det civila samhället. Återkopplingen från konferensen beaktades vid utarbetandet av rapporten om 2007 års samråd om inrättandet av en plattform för grundläggande rättigheter och mer allmänt om samarbetet mellan byrån och det civila samhället

Evenemang och möten där FRA deltagit under 2007

April

8 april	**Internationell dag för romer**

Maj

10 maj	**Konferens: Civis-Preisveleihung 2007:** Berlin (Tyskland)

November

28–29 november	**Konferens: ”Towards a European Strategy against Violence in Sport”** (För en europeisk strategi mot våld inom idrotten): Bryssel (Belgien)

December

2 december	**FRA:s rundabordsmöte med nätverk för romska kvinnor**: Stockholm (Sverige)
3–4 december	**”Amare glasura ashunde – Our voices heard: Romani Women’s Rights Conference”** (Att göra våra röster hörda: konferens om romska kvinnors rättigheter): Stockholm (Sverige)

De mest nedladdade FRA-publikationerna under 2007

Titel	Utgiven	Antal nedladdningar
Muslimer i Europeiska unionen: diskriminering och islamofobi	dec 2006	154 454
Rapport om rasism och främlingsfientlighet i EU:s medlemsstater	aug 2007	150 178
Årsrapport 2006 – del 2	nov 2006	90 605
Inblickar i diskriminering och islamofobi: röster från de muslimska befolkningsgrupperna i Europeiska unionen	dec 2006	27 294
Romer och resande folk inom den offentliga utbildningen	maj 2006	20 334
Kulturell mångfald och integrering inom sysselsättning	aug 2005	17 993
Effekterna av bomberna i London den 7 juli 2005 för muslimska folkgrupper inom EU	nov 2005	17 768
Invandrare, minoriteter och utbildning	jan 2005	17 594
Trender och utveckling 1997–2005. Bekämpning av etnisk diskriminering och rasdiskriminering och främjande av likabehandling inom EU	juli 2007	16 711
Sammanfattande översikt över situationen inom EU 2001–2005	maj 2006 Uppdaterad dec 2006	12 503
Invandrares erfarenheter av rasism och diskriminering inom EU	maj 2006	8 610
Programbroschyr	okt 2007	8 529
Majoritetens inställning till minoriteter (rapport 1–4)	mar 2005	7 563
Årsrapport 2005 – sammanfattningar	nov 2005	7 509
Årsrapport 2007 – FRA:s verksamhet 2007	juli 2007	7 062
Equal Voices	juni 2005	6 755
S'Cool Agenda	nov 2007	6 741
Invandrare, minoriteter och boende	jan 2006	5 107
Årsrapport 2005 – del 2	nov 2005	4 933
Kampen mot antisemitism och islamofobi: att föra samman befolkningsgrupper, europeiska rundabordsmöten RT3	jan 2005	4 393
Invandrare, minoriteter och sysselsättning	nov 2003	4 084
Rasistbrott i 15 EU-medlemsstater	juni 2006	4 046
Invandrare, minoriteter och lagstiftning	maj 2002	2 257
Definitioner av antisemitism	mar 2005	1 902
Årsrapport 2006 – sammanfattningar	nov 2006	1 649
Yttringar av antisemitism inom EU 2002–2003	jan 2005	1 277
Sammanfattning av majoritetens inställning till minoriteter	mar 2005	865
Polisens svarsåtgärder vid rasistiska brott och våldshandlingar, september 2005	sep 2005	305

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter

Verksamheten under 2007

Formgivning och typografi: red hot 'n' cool, Wien

2009 - 42 s. - 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9192-240-6

Mycket av informationen om Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter finns tillgänglig på Internet, se FRA:s webbplats (http://fra.europa.eu).

Var får man tag i EU:s publikationer?

Publikationer för försäljning

- Via EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).
- I bokhandeln. Ange titel, förlag och/eller ISBN-nummer.
- Genom att kontakta ett av våra försäljningsombud. Deras kontaktuppgifter hittar du under "Försäljningsombud" på följande webbadress: http://bookshop.europa.eu Du kan också skicka ett fax till följande nummer: +352 2929-42758.

Kostnadsfria publikationer

- Via EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).
- Vid Europeiska kommissionens representationskontor och delegationer. Deras kontaktuppgifter hittar du på följande webbadress: http://ec.europa.eu Du kan också skicka ett fax till följande nummer: +352 2929-42758.

TK-AE-08-001-SV-C

FRA - Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter
Schwarzenbergplatz 11, 1040 Wien, Österrike
Tfn: +43 158030-0
Fax: +43 158030-693
E-post: information@fra.europa.eu
http://fra.europa.eu

Publikationsbyrån
Publications.europa.eu

ISBN 978-92-9192-240-6
9 789291 922406